

ประสิทธิผลของการเผยแพร่ความรู้เรื่อง " เหม เป้"
ในร้านอาหารชมรมมังสวิรัตแห่งประเทศไทย

นายมณฑล ใจบัว

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาประวัติศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974-576-063-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

15477

110504879

EFFECTIVENESS OF THE DIFFUSION OF "TEMPE"
IN THE VEGETARIAN COMMUNITY RESTAURANT OF THAILAND

Mr. Monthon Baibua

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

For the Degree of Master of Arts

Department of Public Relations

Graduate School

Chulalongkorn University

1989

ISBN 974-576-063-3

มณฑล ไบบัว : ประสิทธิภาพของการเผยแพร่ความรู้เรื่อง "เทมเป้" ในร้านอาหารชมรม
มังสวิรัตแห่งประเทศไทย (EFFECTIVENESS OF THE DIFFUSION OF "TEMPE" IN THE
VEGETARIAN COMMUNITY RESTAURANT OF THAILAND) อ.ที่ปรึกษา: วัชรินทร์
อรรชรณ ปิลันธน์โอวาท 110 หน้า

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงความรู้และทัศนคติของผู้เข้ารับ
การอบรม เรื่อง "เทมเป้" ก่อนและหลังการอบรมและเพื่อเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงความรู้และทัศนคติ
ระหว่างผู้รับประทานอาหารมังสวิรัตเป็นประจำ กับกลุ่มที่รับประทานอาหารมังสวิรัตเป็นครั้งคราว ตลอดจน
ศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรทางด้านเศรษฐสังคม ซึ่งได้แก่การศึกษา และรายได้ ต่อการเพิ่มความรู้และ
เปลี่ยนแปลงทัศนคติ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 200 คน ในรูปแบบของการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง
(Quasi Experimentation) ด้วยวิธี One-group Pretest Posttest Design
และนำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ทาคาร์ยอละ การทดสอบ t-test และการหาค่า
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson Product-Moment Correlation Coefficient

ผลการวิจัยปรากฏว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้เรื่อง "เทมเป้" เพิ่มขึ้น และมีการเปลี่ยนแปลง
ทัศนคติเกี่ยวกับ "เทมเป้" ไปในทางที่ดีขึ้น ก่อนการอบรมมีความแตกต่างกันในเรื่องของทัศนคติ ระหว่างผู้
ที่รับประทานอาหารมังสวิรัตเป็นประจำ กับรับประทานเป็นครั้งคราว แต่หลังจากการอบรมแล้ว ไม่มีความ
แตกต่างกันในเรื่องของการเพิ่มความรู้และการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ สำหรับตัวแปรทางด้านเศรษฐสังคมของ
ผู้เข้ารับการอบรม ได้แก่ การศึกษา และรายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับการเพิ่มความรู้และการเปลี่ยนแปลง
ทัศนคติเกี่ยวกับ "เทมเป้"

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอบรม ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจในวิธีการ ภาษาและสื่อที่ใช้
การมาอบรมทำให้ได้รับความรู้เพิ่มและสนใจให้อยากทดลองรับประทาน "เทมเป้" รวมทั้งจะนำความรู้ไป
เผยแพร่ให้กับเพื่อน ๆ พร้อมทั้งต้องการให้มีการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับ "เทมเป้" ให้มากยิ่งขึ้น

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์และพัฒนากา
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
อ.วัชรินทร์ ปิลันธน์โอวาท

MONTHON BAIBUA : EFFECTIVENESS OF THE DIFFUSION OF "TEMPE" IN THE
VEGETARIAN COMMUNITY RESTAURANT OF THAILAND. THESIS ADVISOR : ASSOC.
PROF. ORAWAN PILANOWAD, Ph.D. 110 pp.

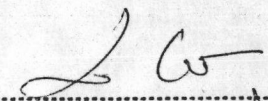

The purposes of this research are to compare the differences of trainees' knowledge and attitude towards "Tempe" before and after the training and to compare the knowledge and attitude differences between the permanent and occasional vegetarians and to investigate the correlation of the economic social variables such as education and income which affects increasing knowledge and changing attitudes. This study is a quasi experimentation which applies a one-group pretest and posttest design to 200 samples. The results are brought into the analysis by using percentage, t-test and Pearson Product Moment Correlation Coefficient.

The results of the study reveal that the trainees obtained more knowledge and a better attitude towards "Tempe". Before training, the permanent and occasional vegetarians had a different attitude but no difference in their knowledge and attitude change occurred after the training. None of the education, and income variables had a correlation with the knowledge increasing and attitude change towards "Tempe"

The trainees were satisfied with the methods, languages and media used in the training. The training also gave them more knowledge and encouraged them to try "Tempe". The trainees, too, were willing to disseminate their knowledge to their friends and they would like to see more publicity of Tempe.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์และพัฒนาการ
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย ซึ่งผู้วิจัย
ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. อรวรรณ ปิณฑน์โอวาท อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้
ให้คำแนะนำช่วยเหลือและให้กำลังใจมาโดยตลอด ขอขอบพระคุณ ดร. อารุง จันทวานิช ซึ่งได้
กรุณาตรวจแก้ไขและให้คำปรึกษาทางด้านสถิติ ตลอดทั้งรองศาสตราจารย์ ดร. ธนวัต บุญลือ ที่ได้
ให้ความอนุเคราะห์มาด้วยดีโดยตลอด และขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ยุกต์ เบญจรงค์กิจ
ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

กราบขอบพระคุณพระโพธิ์ธิ์รักษ์ ประธานสงฆ์แห่งพุทธสถานสันติโอศก พระกิริจิตโต
พระพุทธชาโต พระสมณลักขโณ พระสิลวัฒน์โณ พระสมชาติโก ญาติธรรมกลุ่มรวมบุชาธรรม และ
พันตรีหญิงศิริลักษณ์ ศรีเมือง ประธานชมรมมังสวิรัตแห่งประเทศไทย สอนจัดจักร ที่ได้กรุณาให้
ข้อมูลพื้นฐานในการวิจัย ตลอดจนให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม
ขอขอบพระคุณ ดร. อนุม อินทรกำเนต ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จันจิรา ชัยมงคล คุณมยุรี รัตนมุง
คุณชาญศักดิ์ เหลืองไตรรัตน์ คุณมัทธา ภิระพร คุณสุรัตน์ ตรีสุกล คุณสุทธิชัย ฉายเพชรกร
คุณเพชรรา พัฒน์สันติกุล คุณมัลลิกา จุฑามณี ที่มีส่วนช่วยเหลือ ผู้วิจัยขอจดจำและระลึกถึงใน
บุญคุณของทุกท่าน

ท้ายที่สุด ขอขอบคุณ คุณอุษณีย์ ภูพานิช ที่เป็นกำลังใจสำคัญให้การดำเนินงานผ่าน
อุปสรรคทั้งหลายทั้งปวง จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

มณฑล ใบบัว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ข
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์	6
สมมติฐานของการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
2 ทฤษฎี แนวความคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
การเผยแพร่นวัตกรรม	8
ช่องทางการสื่อสารมวลชน	10
กระบวนการตัดสินใจในการยอมรับนวัตกรรม	11
ความหมายของสื่อ	17
แนวความคิดผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับบทบาทของสื่อบุคคล	20
สรุปผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	24
3 ระเบียบวิธีวิจัย	25
แบบของการวิจัย	25
ประชากรที่ศึกษา	25
กลุ่มตัวอย่าง	26
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	26

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	26
การทดสอบความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ	27
การเก็บรวบรวมข้อมูล	28
เกณฑ์การให้คะแนน	29
4 ผลการวิจัย	31
5 บทสรุป	72
สรุปผลการวิจัย	72
ข้อเสนอแนะ	76
เอกสารอ้างอิง	78
ภาคผนวก	83
ภาคผนวก ก. แบบสอบถาม	83
ภาคผนวก ข. เหม เบื่ออาหารใหม่สำหรับนักมังสวิรัต	98
ภาคผนวก ค. อาหารมังสวิรัติตี้อย่างไร และบุคคลสำคัญของโลกที่เป็น นักมังสวิรัต	103
ประวัติผู้เขียน	110

ศูนย์วิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ 32
2	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ 33
3	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามศาสนา 34
4	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพสมรส 35
5	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสภานภาพในครอบครัว. 36
6	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา 37
7	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ 38
8	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้ต่อ เดือน 39
9	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระยะ เวลาการ รับประทานอาหารมังสวิรัตื 40
10	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความถี่ในการ รับประทานอาหารมังสวิรัตื 41
11	แสดงการ เคยรู้ เรื่องอาหารมังสวิรัตืจากสื่อใด 42
12	แสดงการ เคยรับข่าวสารเกี่ยวกับ " เหม เป้" จากสื่อใด 42
13	แสดงการ ได้รับข่าวสารอาหารมังสวิรัตืจากบุคคล 43
14	แสดงการ ได้รับข่าวสารแล้วรู้สึกอยากรับประทานอาหารมังสวิรัตืหรือไม่ 44
15	แสดงผู้ที่มีส่วนจูงใจให้รู้สึกอยากรับประทานอาหารมังสวิรัตืมากที่สุด 45
16	แสดงการ ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับ " เหม เป้" จากชมรมมังสวิรัตืแห่งประเทศไทย.. 46
17	แสดงการ เคยได้รับข่าวสารจากสื่อประ เภทใด 46
18	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้รับประทานอาหารมังสวิรัตื จำแนกตามความ คิด เห็นในด้านภาษาที่ใช้ในการบรรยาย เรื่อง " เหม เป้" 47
19	แสดงจำนวนและร้อยละ ของผู้รับประทานอาหารมังสวิรัตื จำแนกตาม ความคิด เห็นในด้านภาษาที่ใช้ใน เอกสารที่ได้รับแจก เรื่อง " เหม เป้" 48

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
20	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้รับประทานอาหารมังสวิรัติจำแนกตามความคิดเห็นในด้านภาษาที่ใช้ในวิดีโอ เรื่อง " เทม เป้"	49
21	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้รับประทานอาหารมังสวิรัติจำแนกตามความคิดเห็นในด้านภาษาที่ใช้ในโปสเตอร์ เรื่อง " เทม เป้"	50
22	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้รับประทานอาหารมังสวิรัติจำแนกตามความคิดเห็นในด้านภาษาที่ใช้ในบอร์ดนิทรรศการ เรื่อง " เทม เป้"	51
23	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้รับประทานอาหารมังสวิรัติจำแนกตามความคิดเห็นในด้านสื่อประกอบการอบรมที่เป็นภาพที่ใช้ในแผ่นพับ	52
24	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้รับประทานอาหารมังสวิรัติจำแนกตามความคิดเห็นในด้านสื่อประกอบการอบรมที่เป็นภาพในวิดีโอ	53
25	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้รับประทานอาหารมังสวิรัติจำแนกตามความคิดเห็นในด้านสื่อประกอบการอบรมที่เป็นภาพในโปสเตอร์	54
26	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้รับประทานอาหารมังสวิรัติจำแนกตามความคิดเห็นในด้านสื่อประกอบการอบรมที่เป็นภาพที่ใช้ในบอร์ดนิทรรศการ	55
27	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้เข้ารับการอบรม จำแนกตามสาเหตุของการมาอบรม	56
28	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปัญหาเกี่ยวกับการรับประทานอาหารมังสวิรัติจำแนกตามปัญหาเกี่ยวกับ	57
29	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประโยชน์จากการอบรม	58
30	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความต้องการทดลองรับประทานอาหาร " เทม เป้"	59

ตารางที่

31	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้รับประทานอาหารมังสวิรัติจำแนกตามความคิดเห็นในเรื่องการเปรียบเทียบก่อนและหลังเข้ารับการอบรม	60
32	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการให้ผู้อื่นได้รับการอบรมเรื่องเทมเป้	61
33	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความต้องการให้เผยแพร่ความรู้เรื่องเทมเป้ทางสื่อต่าง ๆ	62
34	แสดงความต้องการการให้ความรู้เรื่องเทมเป้ด้วยวิธีใด	63
35	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างในด้านความรู้เกี่ยวกับ " เทมเป้ " ในช่วงก่อนและหลังการอบรมของผู้รับประทานอาหารมังสวิรัติจำแนกตามประเภทของ	64
36	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างในด้านทัศนคติเกี่ยวกับ " เทมเป้ " ของผู้รับประทานอาหารมังสวิรัติจำแนกตามประเภทของ	65
37	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับ " เทมเป้ " ในช่วงก่อนเข้ารับการอบรมจำแนกตามประเภทของผู้รับประทานอาหารมังสวิรัติจำแนกตามประเภทของ	66
38	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับ " เทมเป้ " ในช่วงหลังการอบรมจำแนกตามประเภทของผู้รับประทานอาหารมังสวิรัติจำแนกตามประเภทของ	67
39	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติเกี่ยวกับ " เทมเป้ " ก่อนการเข้ารับการอบรมจำแนกตามประเภทของการรับประทานอาหารมังสวิรัติจำแนกตามประเภทของ	68
40	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติเกี่ยวกับ " เทมเป้ " ในช่วงหลังการอบรมจำแนกตามประเภทของการรับประทานอาหารมังสวิรัติจำแนกตามประเภทของ	69
41	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความรู้หลังการอบรมเกี่ยวกับ " เทมเป้ " กับระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือนของผู้รับประทานอาหารมังสวิรัติจำแนกตามประเภทของ	70
42	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติหลังการเผยแพร่เกี่ยวกับ " เทมเป้ " ระหว่างระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือนของผู้รับประทานอาหารมังสวิรัติจำแนกตามประเภทของ	71